

Raport de țară privind drepturile de liberă circulație și incluziunea cetățenilor mobili din UE **România**

Sinteză

Raportul de țară constituie unul dintre rezultatele parțiale ale proiectului EUREKA - [O modalitate cheie de acces la drepturile UE](#) (A Key Access to EU Rights), finanțat de Comisia Europeană prin Direcția Generală Justiție și Consumatori. Proiectul este implementat de Centro Studi e Ricerche IDOS (Italia) și zece parteneri din șase state membre UE (Croația, Franța, Germania, Italia, Portugalia și România). Obiectivul general al proiectului este de a facilita exercitarea drepturilor de liberă circulație, incluziune și participare a cetățenilor mobili ai UE în statele membre gazdă, valorificând o expertiză comună locală, națională și transnațională și un nivel avansat de acces la informațiile digitale.

Raportul românesc privind drepturile de liberă circulație și incluziunea cetățenilor mobili din UE, este realizat de Institutul European din România, cu sprijinul celorlalți parteneri români din proiect - Asociația Novapolis și Cartel Alfa, pe baza structurii recomandate de coordonatorul IDOS.

Lucrarea valorifică datele colectate prin consultarea părților-interese din România între 15 noiembrie 2019 și 31 ianuarie 2020. Obiectivul acțiunii a fost de a cartografia și de a evalua instrumentele tehnologice existente (în principal site-uri web), capabile să ofere acces facil la informații, servicii și îndrumare pentru cetățenii UE și membrii familiei lor care trăiesc într-un alt stat membru. Analiza desfășurată este menită a sprijini dezvoltarea unui portal web inovativ și a unei aplicații, care urmează să fie testate și implementate în șase țări UE (Croația, Franța, Germania, Italia, Portugalia și România).

Metodologia cercetării răspunde obiectivelor sale pre-definite. Cadrul legislativ și condițiile europene și naționale de manifestare a mobilității cetățenilor conturează contextul. Acesta este completat cu informații obținute printr-un sondaj de opinie pe bază de chestionar, conceput în cadrul consorțiului. Sondajul a fost adresat unui grup de respondenți, selectați din rândul părților-interese relevante din România. Datele colectate online, prin Survey Monkey, au fost supuse unei analize riguroase, cantitative și calitative. Aceasta a condus la evidențierea și aprofundarea celor mai bune practici, prin ierarhizarea lor.

Raportul este structurat potrivit principalelor surse de informații utilizate. Un Cuvânt înainte conturează așteptările cititorului, potrivit rolului și obiectivelor raportului. Cadrul de referință și contextul

analizelor sunt trasate prin descrierea succintă a cadrului legislativ și a situației lucrătorilor mobili din UE și România. Reglementările europene, constituționale și legale privind libera circulație a cetățenilor europeni sunt încorporate în politicile naționale și puse în practică în România. Atractivitatea diferențiată a pieței unice a antrenat manifestarea unui dezechilibru al fluxurilor de lucrători cu alte state membre. Ieșirile semnificative de lucrători din România a generat un deficit de forță de muncă în domenii cheie ale economiei. Ca urmare, politicile României sunt orientate spre stimularea mobilității de întoarcere a forței de muncă.

Sondajul desfășurat și rezultatele sale formează a doua secțiune a raportului. 263 respondenți au accesat chestionarul online trimis părților-interese ale lucrătorilor mobili din România. Între acestea sunt asociații, ONG-uri active în domeniu, instituții ale administrației publice, ambasade, companii care angajează lucrători străini. Respondenții au exprimat opinii variate, privind, spre exemplu, surse de informații și mijloace de diseminare a lor, utilitate și lipsuri, bune practici în furnizarea de servicii cetățenilor mobili europeni. Site-urile web sunt cele mai apreciate, în funcție de aproape orice criteriu, în comparație cu aplicațiile și sursele offline, care apar nediferențiate. Astfel că recomandările de politici adresează în mod firesc întărirea calității site-urilor web și orientarea beneficiarilor către acestea; rezultă, totodată, că aplicațiile și sursele offline trebuie îmbunătățite.

A treia și a patra secțiune a raportului descriu cele mai bune practici identificate. Respondenții din România au semnalat 21 de website-uri: dintre acestea au fost analizate 15, adică cele funcționale și adecvate obiectivului. Informațiile oferite de chestionare au cuprins 59 de criterii utilizabile la departajarea website-urilor. După testarea acestor criterii, au fost reținute 22 pe care se poate conta, în sensul că, pe baza lor, este foarte probabil ca doi evaluatori diferiți să acorde site-ului respectiv aceeași notare, sau una foarte apropiată. Ierarhizarea website-urilor a fost realizată prin agregarea a patru indici specifici, rezultați din cumularea aprecierilor furnizate de respondenți cu privire la: valoarea conținutului, servicii disponibile, ușurința accesării informațiilor (motoare de căutare interne și externe) și caracteristici web. Cele mai bune practici rezultate sunt oferite de Uniunea Europeană și România: două site-uri web ale UE (EURES și Consilium), comune tuturor statelor membre și două naționale: unul public (Ministerul Afacerilor Externe), care vizează în special diaspora română și unul privat (KPMG).

Concluziile raportului integrează unele recomandări. Astfel, rezultatele evidențiază atât preferințe și cunoștințe ale respondenților, cât și un eșantion de părți-interese, dezvăluind sursa de cunoștințe și expertiză. Sintetizând, se poate aprecia că România - cunoscută pentru performanțele sale relativ bune în ceea ce privește creșterea rapidă a serviciilor IT și viteza internetului - rămâne totuși unul dintre cele mai puțin bogate state membre ale UE. În aceste condiții, raportul susține consolidarea investițiilor în instrumente tehnologice și extinderea capabilităților de relaționare pentru o guvernare inteligentă.

Concluzia generală care se desprinde este că sprijinul european și dezvoltarea sectorului privat par să completeze nevoia României de servicii și informații, pentru a se bucura pe deplin de avantajele pieței unice.

Iulian Oneașcă

Manager/responsabil de proiect IER